

Вместо предговор

Един от въпросите, които би си задал читателят, взимайки тази книга в ръцете си е, защо рискът и неговото управление са толкова важни теми, на които множество автори са посветили свои изследвания, монографии, учебници, статии и т.н. Без съмнение, основният аргумент е свързан с целенасочения характер на всяка човешка дейност, което на практика означава, че всяка човешка дейност е подчинена на постигането на някаква цел, формулирана като определено бъдещо състояние. В хода на постигане на целта човешката дейност е съпътствана от множество непредвидени събития, а онези от тях, които биха застрашили постигането на поставените цели могат да бъдат определени като рискове.

Като напълно естествен изглежда стремежът към сигурност, проявяван от разумните същества в процеса на тяхната дейност и една от възможните стратегии за нарастване на нивото на желаната сигурност е чрез ефективно оценяване и управление на свързаните със сигурността рискове. Изучаването и управлението на риска дава възможност също така за елиминиране или снижаване на неопределеността на средата спрямо хората и техните планове, дейности и проекти. Управлението на риска е полезно и със своя проактивен характер, търсец възможните затруднения и пречки пред достигането на целите и прилагащ подходящи стратегии за повишаване на вероятността за постигане на успех.

В настоящата книга тематиката за риска и неговото управление условно е разделена от автора в четири части. Първата част е посветена на определяне на понятието риск и класифициране на широката палитра от рискове за сигурността. Множеството дадени примери за това, какво представлява рискът и какви видове риск съществуват може да убеди читателя само в едно, а именно колко широкоаспектно е това понятие и колко всеобхватно може да бъде неговото приложение. На вниманието на читателя е поставен и въпросът за влиянието, което рискът оказва върху състоянието на организацията и отделния индивид.

Във втората част авторът фокусира вниманието си върху теоретичните концепции и особеностите на практическото приложение на управлението на риска. Направеният преглед на възможните схеми, използвани при реализиране на управлението на риска още веднъж доказват колко различни гледни точки съществуват в разбирането на тази специфична управленска дейност. От гледна точка на практиката, стойност за читателя представляват дефинираните принципи, правила и рискове при управление на риска за сигурността.

Възприетият при създаването на книгата процесен подход налага в трета част авторът да представи съдържанието на управлението на риска под формата на един добре структуриран процес, включващ съвкупност от взаимно свързани и

последователно протичащи фази. Като ключови моменти при управлението на риска са открити неговото идентифициране, анализиране, оценяване и преценяване. Специално внимание е обърнато на избора и прилагането на подходящи стратегии за снижаване на риска до нивото на апетит към риска, както и на последващото наблюдение и контрол на резултатите от управлението на риска. Авторът защитава също така и тезата за необходимостта от извършване на мониторинг и усъвършенстване на системата, рамката и процеса за оценяване и управление на риска за сигурността.

В съдържанието на четвъртата част се разглеждат някои специфични теми, каквито са стандартите, методите и средствата за управление на риска. Авторът прави преглед на различни качествени и количествени методи и средства, които намират приложение във всеки един от етапите на процеса за управление на риска. Според виждането на автора, ключово значение за оценяването и управление на риска за сигурността играят апетитът и толерансът към риска, измерващи и представящи субективното отношение към възприемането и приемането на един или друг риск от страна на отделните индивиди или техните организации. В края на книгата са посочени някои специфични характеристики и изисквания към оценяването и управлението на различни типове риск за сигурността.

Погледната в нейната цялост, настоящата книга представлява добър опит за комбиниране от една страна на един обзор на различни теоретични концепции и добри примери от практиката за оценяване и управление на риска за сигурността и от друга страна на мнението на автора за полезността и приложимостта на управлението на риска в цялостната човешка дейност. След запознаване със съдържанието на книгата, читателят може да разчита на, а също така и да претендира за притежаването на достатъчно широки като аспект и задълбочени като конкретика знания в областта на управлението на риска за сигурността. Както съдържанието, така и езикът, на който е написана книгата, я правят достъпна и полезна за широк кръг читатели - от експертите по управление на риска, преподавателите и студентите от университетските програми, изследователите в областта на риска, до читателите, проявяващи любопитство към тази универсална за човешката дейност теория и практика.

29 януари 2015 г.

проф. Георги Бахчеванов, дн

гр. София